PAVIRTINTA
Biržų rajono savivaldybės tarybos
2022 m. balandžio 1 d.
sprendimu Nr. T-65

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS NUOSTATAI

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Tarnyba) tikslus, funkcijas, teises, valdymą ir darbo organizavimą.

2. Tarnyba yra biudžetinė įstaiga, turinti savo antspaudą su pavadinimu ir Biržų rajono savivaldybės herbu ir sąskaitą banke. Tarnyba įregistruota Juridinių asmenų registre, juridinio asmens kodas – 188642518. Tarnyba yra paramos gavėja.

3. Tarnybos buveinės adresas – Vytauto g. 38, LT-41143 Biržai.

4. Tarnybos savininkė yra Biržų rajono savivaldybė (toliau – Savivaldybė). Savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Savivaldybės taryba, jos kompetenciją nustato Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas ir kiti teisės aktai.

5. Tarnybos veiklos sritys – išorės auditas, priežiūra ir kontrolė Savivaldybėje.

6. Tarnyba savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Vietos savivaldos įstatymu, kitais įstatymais, tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais, tarptautiniais audito standartais, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės (toliau – Valstybės kontrolė) patvirtintomis metodikomis, kitais teisės aktais ir šiais Nuostatais.

7. Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Savivaldybės kontrolierius ir Tarnybos valstybės tarnautojai negali būti Savivaldybės tarybos nariais ir darbo laiku negali dalyvauti politinių partijų veikloje. Savivaldybės kontrolieriaus ir Tarnybos valstybės tarnautojo pareigos nesuderinamos su jokiomis kitomis renkamomis pareigomis valstybės ir savivaldybių institucijose, įstaigose ir įmonėse.

II SKYRIUS
TARNYBOS VEIKLOS RŪŠIS, TIKSLAS IR FUNKCIJOS

8. Tarnyba yra išorės audito, priežiūros ir kontrolės subjektas, įgaliotas nustatyta tvarka atlikti viešojo administravimo funkcijas Savivaldybėje.

9. Tarnybos veiklos rūšis – Lietuvos Respublikos savivaldybių veikla, kodas 84.11.20.

10. Tarnybos tikslas – prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

11. Siekdama tikslo Tarnyba vykdo šias funkcijas:

11.1. atlieka išorės finansinį ir veiklos auditą Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės valdomose įmonėse;

11.2. kiekvienais metais iki liepos 15 dienos parengia ir Savivaldybės tarybos reglamente nustatyta tvarka pateikia Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio;

11.3. rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis, garantijų suteikimo kreditoriams už Savivaldybės

valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis;

11.4. rengia ir Savivaldybės tarybai teikia išvadas dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo ir pritarimo galutinėms viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės sutarties sąlygoms, jeigu jos skiriasi nuo sprendime dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo nurodytų partnerystės projekto sąlygų;

11.5. rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl skolininkų ir skolininkų, už kurių įsipareigojimų įvykdymą garantuoja valstybė, ūkinės ir finansinės būklės, taip pat dėl iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų, teikiamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, paskolų naudojimo pagal tikslinę paskirtį ir paskolų grąžinimo;

11.6. rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl galimybės Savivaldybei prisiimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės Savivaldybės infrastruktūros plėtros;

11.7. kontroliuoja Savivaldybės vietinių rinkliavų rinkimą;

11.8. Valstybės kontrolės prašymu teikia Tarnybos atliktų auditų ataskaitas ir darbo dokumentus audito išorinei peržiūrai atlikti;

11.9. teisės aktų nustatyta tvarka nagrinėja asmenų prašymus, skundus ir pranešimus, priskirtinus Tarnybos kompetencijai;

11.10. atlieka įstatymuose ir kituose teisės aktuose priskirtas funkcijas.

III SKYRIUS
TARNYBOS VALDYMAS IR DARBO ORGANIZAVIMAS

12. Tarnybai vadovauja Savivaldybės kontrolierius, kuris atsako už Tarnybos veiklą ir yra atskaitingas Savivaldybės tarybai.

13. Savivaldybės kontrolierius į pareigas priimamas konkurso būdu ir iš jų atleidžiamas Valstybės tarnybos įstatymo ir Vietos savivaldos įstatymo nustatyta tvarka.

14. Savivaldybės kontrolieriaus, Tarnybos valstybės tarnautojų tarnybos darbo santykių teisiniai pagrindai nustatyti Valstybės tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos darbo kodekse (toliau – Darbo kodeksas) ir Vietos savivaldos įstatyme. Savivaldybės kontrolieriaus, Tarnybos valstybės tarnautojų darbo užmokestį ir skatinimą reglamentuoja Valstybės tarnybos įstatymas, Darbo kodeksas ir kiti teisės aktai. Įstatymų numatytą Savivaldybės kontrolieriaus darbo užmokestį nustato Savivaldybės taryba, Tarnybos valstybės tarnautojų – Savivaldybės kontrolierius.

15. Savivaldybės kontrolierius vadovavimą Tarnybai įgyvendina leisdamas įsakymus, duodamas pavedimus, sudarydamas planus, priimdamas sprendimus, kitais įstatymų ir teisės aktų nustatytais būdais, formomis ir priemonėmis.

16. Tarnybos vidaus darbą reglamentuoja Tarnybos vidaus tvarkos taisyklės, valstybės tarnautojų pareigybių aprašymai, kiti vidaus administravimo teisės aktai.

17. Tarnybos veikla organizuojama vadovaujantis metiniais Tarnybos veiklos planais.

18. Tarnybos valstybės tarnautojai Savivaldybės kontrolieriaus pavedimu atlieka audituojamų subjektų eilinius ir veiklos plane nenumatytus finansinius ir veiklos auditus.

19. Tarnybos atliekamo išorės finansinio ir veiklos audito principus, taisykles, procedūras nustato tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų standartai, tarptautiniai audito standartai ir Valstybės kontrolės patvirtintos audito metodikos. Audito atlikimo ir dokumentavimo tvarką tiek, kiek jos nereglamentuoja Valstybės kontrolės parengtos metodikos, taip pat Savivaldybės kontrolieriaus patvirtintos tvarkos.

20. Audito dokumentai yra Tarnybos nuosavybė ir negali būti perduodami tretiesiems asmenims be Savivaldybės kontrolieriaus sutikimo, išskyrus atvejus, kai įstatymų nustatyta tvarka teismas reikalauja pateikti rašytinius įrodymus; įstatymų nustatyta tvarka teisėsaugos institucijos paima audito darbo dokumentus.

21. Tarnybos valstybės tarnautojai įstatymų nustatyta tvarka atsako už jiems nustatytų funkcijų netinkamą atlikimą, už nepagrįstos ar neteisingos audito išvados pateikimą.

22. Savivaldybės kontrolierius:

22.1. tvirtina Tarnybos struktūrą, pareigybių sąrašą ir pareigybių aprašymus. Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia valstybės tarnautojus, atlieka kitas Tarnybos personalo valdymo funkcijas;

22.2. leidžia įsakymus, organizuoja Tarnybos darbą, valstybės tarnautojų mokymą ir jų kvalifikacijos tobulinimą;

22.3. sudaro Tarnybos veiklos plano projektą, gavęs Savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto pritarimą, su šio plano projektu supažindina Valstybės kontrolę ir Savivaldybės administracijos Centralizuotą vidaus audito skyrių. Kasmet iki einamųjų metų lapkričio 15 dienos patvirtina ateinančių metų Tarnybos veiklos planą, organizuoja jo vykdymą ir yra už tai atsakingas. Prireikus patvirtintą Tarnybos veiklos planą tikslina bendra plano tvirtinimo tvarka;

22.4. Tarnybos veiklos planą kasmet per 10 dienų nuo jo patvirtinimo pateikia Valstybės kontrolei;

22.5. turi teisę dalyvauti Savivaldybės tarybos, komitetų, kolegijos (jei ji įsteigta), komisijų posėdžiuose ir pareikšti nuomonę savo kompetencijos klausimais;

22.6. valstybės kontrolieriaus rašytiniu prašymu gali dalyvauti ar pavesti Tarnybos valstybės tarnautojams pagal jų kompetenciją dalyvauti Valstybės kontrolės atliekamuose Savivaldybės administravimo subjektų finansiniuose, atitikties ir veiklos audituose;

22.7. pats atlieka ir (arba) skiria Tarnybos valstybės tarnautojus atlikti išorės finansinį ir veiklos auditą, įgyvendina įstatymuose ir kituose teisės aktuose priskirtas funkcijas;

22.8. priima sprendimus pagal atlikto finansinio ir veiklos audito ataskaitas, nurodo Savivaldybės administracijos direktoriui, audituotų subjektų vadovams jų veiklos trūkumus ir nustato terminą, per kurį turi būti pašalinti nustatyti teisės aktų pažeidimai. Savivaldybės administracijos direktorius, audituotų subjektų vadovai per Savivaldybės kontrolieriaus nustatytą terminą (bet ne trumpesnį kaip 30 dienų) privalo ištaisyti audito metu nustatytus jų veiklos trūkumus ir pažeidimus ir apie jų pašalinimą raštu pranešti Savivaldybės kontrolieriui;

22.9. teikia Savivaldybės merui, Savivaldybės vykdomajai institucijai, audituotų subjektų vadovams išvadas, ataskaitas ir sprendimus, kurie buvo priimti dėl finansinio ir veiklos audito metu nustatytų ir nepašalintų teisės aktų pažeidimų. Audito ataskaitos ir išvados skelbiamos Savivaldybės interneto svetainėje, o jeigu įmanoma, – ir per kitas visuomenės informavimo priemones;

22.10. kiekvienais metais iki liepos 15 dienos Savivaldybės tarybos reglamente nustatyta tvarka pateikia Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo;

22.11. finansinio ir veiklos audito metu nustatęs nusikalstamos veikos požymių, apie tai praneša teisėsaugos institucijoms;

22.12. imasi prevencinių priemonių, kad būtų ištaisyti ir nepasikartotų nustatyti teisės aktų pažeidimai;

22.13. nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl Savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo ir teikia išvadas dėl tokio tyrimo rezultatų;

22.14. įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka teikia informaciją valstybės ir Savivaldybės institucijoms;

22.15. Savivaldybės tarybos reglamente nustatyta tvarka ir terminais pateikia Tarnybos veiklos ataskaitą; Tarnybos veiklos ataskaitą arba jos santrauką paskelbia vietinėje spaudoje, Savivaldybės interneto svetainėje, o jeigu įmanoma, – ir per kitas visuomenės informavimo priemones;

22.16. Savivaldybės tarybos arba Savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto prašymu teikia informaciją pagal savo kompetenciją;

22.17. atlieka Savivaldybės biudžeto vykdymo ir kitų piniginių išteklių naudojimo auditą;

22.18. atsako už įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų Tarnybos įgaliojimų vykdymą, taip pat už nepagrįstos ir neteisingos audito išvados pateikimą;

22.19. teikia informaciją Vyriausybės atstovui apie Tarnybos teiktas išvadas ir rekomendacijas;

22.20. sudaro sąlygas Valstybės kontrolei dalyvauti atliekant Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą tokiu mastu, kad Valstybės kontrolė surinktų tinkamus ir pakankamus įrodymus, reikalingus išvadai dėl nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio parengti, ir teikia Valstybės kontrolei duomenis apie Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio audito rezultatus.

22.21. palaiko tarnybinius ir profesinius ryšius su valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, dalyvauja savivaldybių kontrolierių asociacijos veikloje;

22.22. atstovauja įstaigai santykiuose su trečiaisiais asmenimis ir teisės aktų nustatyta tvarka sudaro sutartis su Lietuvos Respublikos juridiniais ir fiziniais asmenimis;

22.23. atlieka kitas įstatymų ir kitų teisės aktų jam pavestas funkcijas.

23. Savivaldybės kontrolieriui įstatymuose numatytos atostogos ir leidimai vykti į komandiruotes suteikiami įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Jei laikinai nėra Savivaldybės kontrolieriaus, jo funkcijas atlieka Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotojas, o kai ir jo nėra arba tokia pareigybė nesteigiama, – kitas teisės aktų nustatyta tvarka paskirtas Tarnybos valstybės tarnautojas.

IV SKYRIUS
TARNYBOS TEISĖS

24. Tarnyba, vykdydama savo funkcijas, turi teisę:

24.1. reikalauti iš audituojamų Savivaldybės administracijos, Savivaldybės administravimo subjektų, Savivaldybės valdomų įmonių vadovų atlikti kontrolinius matavimus, pinigų ir materialinių vertybių inventorizacijas bei kitus faktinius darbų bei paslaugų patikrinimus, dalyvauti atliekant šiuos patikrinimus;

24.2. audito metu tikrinti Savivaldybės administracijos, Savivaldybės administravimo subjektų bei Savivaldybės valdomų įmonių dokumentus, pinigus, vertybinius popierius, materialines vertybes, taip pat jų saugojimo vietas;

24.3. reikalauti iš Savivaldybės administracijos, Savivaldybės administravimo subjektų bei Savivaldybės valdomų įmonių vadovų sudaryti tinkamas sąlygas auditui atlikti, Savivaldybės kontrolieriaus sprendimui (pavedimui) įvykdyti;

24.4. finansinio ir veiklos audito ar Savivaldybės kontrolieriaus sprendimo (pavedimo) vykdymo metu įeiti į patalpas, gauti visus reikalingus dokumentus, informaciją, duomenis ir jų kopijas, gauti iš audituojamojo ar tikrinamojo subjekto vadovų ir kitų darbuotojų reikiamus rašytinius paaiškinimus;

24.5. naudotis visa Savivaldybės administracijos, Savivaldybės administravimo subjektų ir Savivaldybės valdomų įmonių archyvuose ir duomenų bazėse sukaupta informacija, reikalinga auditui ar kitam Savivaldybės kontrolieriaus sprendimui (pavedimui) atlikti;

24.6. pasitelkti ekspertų (specialistų), turinčių reikiamų žinių patikrinimo metu iškilusiems klausimams spręsti;

24.7. Savivaldybės kontrolieriaus nustatyta tvarka surašyti dokumentų paėmimo aktą, jeigu atliekant auditą ar vykdant Savivaldybės kontrolieriaus sprendimą (pavedimą) laikinai paimami audituojamojo ar tikrinamojo subjekto dokumentai;

24.8. atliekant auditą, pasinaudoti Savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus atliktų auditų ataskaitomis ir darbo dokumentais, būtinais vidaus kontrolės vertinimui atlikti, jeigu audito subjektas ir tikslai sutampa, taip pat susipažinti su atliktų kitų išorės auditų Savivaldybės įstaigose ir įmonėse dokumentais;

24.9. reikalauti iš Savivaldybės administracijos, Savivaldybės administravimo subjektų bei Savivaldybės valdomų įmonių vadovų per nustatytą terminą susipažinti su audito ataskaitos projektu,

jį pasirašyti ir pateikti Tarnybai (audito ataskaitos projekto nepateikimas nustatytu laiku nesustabdo audito ataskaitos įgyvendinimo);

24.10. dalyvauti Savivaldybių kontrolierių asociacijos veikloje;

24.11. mokytis ir kelti kvalifikaciją įstatymų nustatyta tvarka.

25. Savivaldybės kontrolierius arba jo įgaliotas Tarnybos valstybės tarnautojas turi teisę dalyvauti Savivaldybės tarybos, komitetų, kolegijos (jei ji įsteigta), komisijų posėdžiuose ir pareikšti nuomonę savo kompetencijos klausimais.

26. naudotis kitomis įstatymų ir kitų teisės aktų suteiktomis teisėmis.

V SKYRIUS
TARNYBOS LĖŠOS IR VEIKLOS KONTROLĖ

27. Tarnyba yra išlaikoma iš Savivaldybės biudžeto. Tarnybai skiriamų asignavimų dydį Savivaldybės biudžete nustato Savivaldybės taryba. Tarnyba gali turėti ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gautų lėšų.

28. Tarnybos informacinių technologijų, finansinį, ūkinį, materialinį aptarnavimą, buhalterinę apskaitą, statistinę ir mokestinę atskaitomybę teisės aktų nustatyta tvarka atlieka Biržų rajono savivaldybės administracija.

29. Tarnybos veiklą prižiūri Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetas pagal Savivaldybės tarybos patvirtintą Kontrolės komiteto veiklos programą.

30. Tarnybos atliekamų auditų dokumentų išorinę peržiūrą atlieka Valstybės kontrolė.

VI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka informacija apie Tarnybos veiklą viešai skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje https://www.birzai.lt/, kitose visuomenės informavimo priemonėse.

32. Tarnybos nuostatai tvirtinami ir keičiami Savivaldybės tarybos sprendimu teisės aktų nustatyta tvarka.

33. Pakeistus Tarnybos nuostatus pasirašo Savivaldybės tarybos įgaliotas asmuo.

34. Pakeisti Tarnybos nuostatai įsigalioja nuo jų įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos.

35. Tarnyba pertvarkoma, reorganizuojama ir likviduojama įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

_____